

“Bones tanques, bons veïns”

L'exprimer ministre israelià Ehud Barak ens acosta les seues impressions sobre la darrera iniciativa nord-americana per al Pròxim Orient, les oportunitats d'un estat palestí i les perspectives d'una gran coalició per la pau a Jerusalem.

Després d'una singular carrera militar, Ehud Barak va fer el salt a la política. L'excap de l'estat major va ser elegit primer ministre el 1999 i va ser derrotat el 2001 per Ariel Sharon. Des de la setmana passada es parla d'ell com a candidat favorit a la presidència del Partit Laborista.

—El secretari d'Estat nord-americà, Colin Powell, ha visitat Israel i la regió per impulsar la iniciativa de pau del seu president, George W. Bush. Creu que aquesta té més possibilitats que els nombrosos intents anteriors?

—Si més no, les condicions són millors. L'alliberament de l'Iraq canvia la situació al Pròxim Orient de manera decisiva. Per a Israel ha desaparegut una amenaça estratègica, i se sent més segur. Per contra, l'assassinament de Saddam un vell company, al qual va cobrir les espatlles fins i tot en la guerra del Golf per Kuwait. Després Saddam va recompensar-lo concedint premis econòmics a les famílies de suïcides palestins. Ara, els terroristes s'han quedat sense aquest padrí.

—Els fanàtics musulmans continuaran lluitant contra Israel sense el dictador.

—Però ara saben que la campanya de Bush contra el terrorisme va de debò. La guerra era un senyal d'avertència als estats perversos. Aquell qui done suport als extremistes, ja no podrà sentir-se segur per gaire temps, sinó que haurà de comptar amb la venjança de la potència mundial nord-americana.

—Aleshores, dels seus veïns directes, el pròxim seria necessàriament Síria: el règim de Baixar al-Assad ajuda, com feia Bagdad, grups radicals palestins, i, a més, promou Hezbollah, la milícia xiïta.

—En el cas de Síria, no estic a favor d'una opció militar. Tot al contrari: la setmana passada vaig mirar de convèncer els principals polítics nord-americans a Washington que tot just ara es donava a Síria una oportunitat propícia per a l'acostament. És possible que el cap d'estat Al-Assad haja comprès els senyals, si ara exigeix que les milícies de Hezbollah es retiren de la frontera amb Israel.

—No és massa optimista, vostè?

—Al-Assad es formà a Londres, és casat amb una dona siriana moderna que ha treballat com a analista per a una empresa nord-americana. No cal explicar-li que el seu país necessita modernitzar-se. Està envoltat de la vella guàrdia del règim, però hi ha esperances.

—I resultarà més fàcil al president reformar el sistema amb la campanya dels EUA contra l'Iraq?

—Si els Estats Units aconseguixen crear unes condicions democràtiques a l'Iraq, això s'irradiarà al país veí, Síria. Si l'evolució va en sentit contrari i submergeix el país en el caos, els incorregibles veuran de nou el cel obert i tot l'ordre mundial estaria en perill.

—Sobretot Hezbollah, al sud del Líban, que no s'ha deixat intimidar amb la victòria dels nord-americans.

—Aquestes milícies encara representen un perill per a la nostra frontera nord. Ara bé, ja no són tan perilloses com la seua propaganda vol fer creure. S'estan quedant sense suport polític i militar. Damasc els ha reduït l'ajuda, per les pressions nord-americanes.

—Per al món àrab, Israel continuarà sent una força d'ocupació fins que no desocupe Cisjordània i la franja de Gaza. Per això, el president Bush, amb l'actual

"La barrera és la prova que la nostra dominació sobre Palestina ha de tenir una fi. Volem dos estats per a dos pobles que viuen al costat i no una minoria dins d'una altra nació."

pla de pau, el denominat "full de ruta", vol assegurar per al 2005 un estat palestí independent. Ho considera realista?

—Podria reeixir-hi, sempre que la part palestina compleixa completament les condicions dels Estats Units. Per damunt de tot es troba l'enderrocament total d'Arafat; sense això no podrà haver-hi pau. Tot seguit, els palestins hauran de reformar des de la base tot el seu aparell de seguretat i lluitar de manera efectiva contra els extremistes, Hamàs, la Jihad Islàmica i les Brigades d'Al-Aqsa d'Arafat.

—Això equivaldria a una guerra civil a les regions autònomes.

—No dic que siga fàcil. Amb tot, Israel pot trobar vies per a facilitar la vida quotidiana dels palestins i els palestins han de demostrar amb fets la seua voluntat de reforma i posar fi al terrorisme. Si ho aconsegueixen, el primer ministre, Ariel Sharon, haurà de complir les exigències del full de ruta, començant, per exemple, amb la retirada dels militars de les regions autònomes.

—El seu successor pertany, però, a la línia dura. Com de seriosament es pren la reconciliació?

—Estic convençut que, en el fons del cor, ell vol una transició per a millor. Però és clar que la cabra salta i saltarà. Sharon continua sent un dels primers pares del moviment d'ocupació.

—Això sona pessimista, sobretot tenint en compte que a Washington el Govern d'Israel ha exigit nombrosos canvis.

—Amb tot, el pla fonamental és adequat. Mereix el suport de tots els implicats, ja que, si va bé, els resultats aniran més enllà d'Israel. És per això que crec que Sharon contribuirà a l'èxit del full de ruta amb mesures que despertaran confiança.

—Com?

—Mostrant bona voluntat i retirant els assentaments il·legals a Cisjordània i a la franja de Gaza. Això no hauria de representar cap problema per a Sharon, ja que som un estat de dret i determinats assentaments es van crear sense autorització.

—Això no canvia que, ara com abans, Israel incomunique les zones ocupades, alce barreres als carrers i decrete el tocs de queda.

—Naturalment, Sharon haurà de facilitar la vida quotidiana dels palestins i procurar millores palpables. Estic convençut que establirà aquests precedents. Sap perfectament que, si no és així, se'l responsabilitzarà del fracàs del full de ruta.

—Per a una pau real és probable que siga necessària la pressió exterior. Caldrà que el president nord-americà impose de debò a totes dues bandes un compromís ferm?

—Ningú, ni els nord-americans, poden imposar als palestins o a nosaltres la pau. Un pas tan important ha de sorgir de la comprensió que la pau està al servei dels interessos propis. Més d'una vegada hem demostrat que hi estem disposats. Però, abans de res, els palestins han de complir la seua part.

—Amb l'elecció de Mahmud Abbas com a primer ministre, els palestins ja han complert una condició determinant.

—Això ha estat correcte i és important, però ara Abbas ha de demostrar que està disposat a imposar-se al fins ara autòcrata Arafat. Altrament, aquest continuaria en el poder i tot el pla de pau es quedaria en lletra morta.

—Vostè va conèixer Abbas en les converses amb Arafat a Camp David l'any 2000. El considera digne de confiança?

—És un home que has de prendre seriosament. Tampoc no el voldria lloar massa, cosa que al seu país només li reportaria descrèdit. Si més no, és més racional i més pragmàtic que Arafat. Més d'una vegada s'ha pronunciat contra la militarització de la Intifada.

—Amb això s'exposa a la ira dels contraris a la pau en les seues pròpies files. Com pot evitar Abbas els comandos suicides i els atemptats, si Israel ha destrossat tota la infraestructura policial i militar de l'administració autònoma?

—No m'isca ara amb això. Arafat ha pactat amb els extremistes i ha convertit les seues forces de seguretat en peons del terror. Quan un dirigent palestí vulga lluitar de veritat contra la violència, se'n sortirà.

—Suposant que el primer ministre Abbas pose fi al caos armat, a la darrera de l'any es discutiran ja les fronteres provisionals del futur estat de Palestina en la segona fase del pla de pau. Distarà gaire aquesta nova línia de demarcació de les fronteres anteriors a la guerra de juny de 1967?

—Per tal de no comprometre la seguretat d'Israel, no hi haurà una retirada total a la denominada línia verda de 1967. La resta és qüestió de negociacions. Fa molt de temps que advoque per un mur de seguretat que separe Israel i els assentaments més importants a Cisjordània de les zones palestines. Les bones tanques fan bons veïns.

—Una mena de mur de Berlín que separe molts pobles palestins del seu país estarà al servei de la pau?

—No es pot comparar. El mur de Berlín va dividir Alemanya al cor de la nació, va trencar famílies. La nostra barrera haurà de separar dos pobles diferents. No obstant això, hi haurà molts passos que permetran un trànsit fronterer regulat i una bona col·laboració veïnal entre totes dues parts.

—Concretament, representa una dispersió de la vall del Jordà en diversos sectors palestins limitada per assentaments, carrers i bases militars dels israelians. La mateixa franja de Gaza resulta esmicolada. Aquest no deu ser, doncs, l'estat palestí "sobirà i viable" que el president dels Estats Units ha promès?

—Aquesta idea estesa a Europa és un tergiversació de la realitat, una mentida. Amb el desplaçament de fronteres els palestins no quedaran exclosos o aïllats. La barrera és, més aviat, la prova contundent que la nostra dominació sobre Palestina ha de tenir una fi. Volem dos estats per a dos pobles que viuen l'un al costat de l'altre i no una minoria dins d'una altra nació.

—Sense el tema dels assentaments no es podrà fer realitat el pla. Aquí el Govern de centredreta de Sharon es dividirà.

—Mentre els seus socis de coalició puguen acceptar que Sharon trampeja i competeix contra el temps, seran fidels. Quan s'hagen de prendre seriosament les "concessions doloroses" que ha promès, rescindiran la col·laboració.

—Donarien suport a Sharon, vostès?

—Per la pau, segurament, assumirem la nostra responsabilitat en una coalició d'unitat nacional.

—Després que dimitira el president del vostre Partit Laborista, Amram Mitzna, vostè té unes perspectives molt bones de succeir-lo. Es veu ja assegut de nou als escons del Govern?

—M'he retirat temporalment de la política actual. Però, com un oficial de reserva, si em necessiten sense falta, estic preparat per a servir.

*Dieter Bednarz
Stefan Simons*

© Der Spiegel — EL TEMPS
Traducció: Àngels Giménez

EL SETMANARI EL TEMPS
CONVOCA EL III PREMI
DE PERIODISME
D'INVESTIGACIÓ
RAMON BARNILS

La dotació del premi
serà de 3.333 euros.
Els treballs, inèdits i escrits
en català, hauran de
presentar-se al setmanari
EL TEMPS
(Av. del Baró de Càrcer
40, 13, 46001 València)
abans del 30 de setembre.

L'obra guanyadora serà publicada
al setmanari EL TEMPS.

El premi es farà públic durant
el sopar de lliurament dels
Premis Octubre que tindrà lloc
a València el 25 d'octubre de 2003.

Per a més informació:

EL TEMPS
Av. Baró de Càrcer, 40, 13
46001 València
Tel. 963 535 100 o Fax: 963 534 569
eltemps@eltemps.net
<http://www.eltemps.net>

III PREMI DE
PERIODISME
D'INVESTIGACIÓ
RAMON
BARNILS

ELTEMPS